

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΦΥΛΑΚΤΙΩΤΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Εκδότης - Διευθυντής: Βασ. Χρ. Διαμαντής
Υπ. Σύνταξης: Γεώργιος Χρ. Τσιαμαντάς

Γραφεία: Καραϊσκάκη 6 - ΚΑΡΔΙΤΣΑ
Τηλ.: 04410 - 25375

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2002
ΕΤΟΣ 30, ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 8

Το χωριό μου Φυλακτή

Γεννήθηκα στο χωριό Φυλακτή Καρδίτσας στις 10-7-1920 και έψυγα στις 15-1-1947 χωρίς τη θέληση μου. Θα σας γράψω όσα είδα και έζησα στο χωριό μας. Είναι αλήθεια το χωριό μας ήταν φτωχό, όμως είχε και έχει ανθρώπους έξυπνους. παράδειγμα:

1) Σουλας Μαντζιάρας	δάσκαλος στο χωριό
2) Θεοφάνης Μαντζιάρας	ανώτερος αξιωματικός
3) Δημήτριος Φ. Παπαδούλης	ράφτης πολιτισμού στην Καρδίτσα
4) Γεώργιος Κ. Τζίρος	υπάλληλος τράπεζας στην Καρδίτσα
5) Νίκος Κ. Τζίρος	συντάκτης εφημερίδας στην Καρδίτσα
6) Γεώργιος Αν. Μαγαλιός	θεριστική μηχανή στην Καρδίτσα
7) Νίκος Γεω. Σβάρνας	συμβολαιογράφος στην Καρδίτσα
8) Σεραφείμ Παππής	εστιατόριο στην Καρδίτσα
9) Δημήτριος Αθ. Σβάρνας	καφενείο στην Καρδίτσα
10) Ιωάννης Β. Μηλαρας	τυροκόμος
11) Βασίλης Χ. Σκρέτας	τυροκόμος
12) Ηλίας Χαρ. Παπαδούλης	τυροκόμος
13) Βασίλειος Φ. Παπαδούλης	τυροκόμος
14) Κουτής Τζίρος	ράπτης στο χωριό
15) Νίκος Τσιαμαντάς	ράπτης στο χωριό
16) Χρήστος Απ. Αγγέλης	τσαγκάρης στο χωριό
17) Χρήστος Ι. Ξηροφώτος	τσαγκάρης στο χωριό
18) Αναστάσιος Ν. Αλεξίου	βαρελάς στο χωριό
19) Σωτήρης Χ. Διαμαντής	βαρελάς στο χωριό

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 4

ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Του Παν. Κ. Διαμαντή

Τραγούδι της επί της Γης(επίγειας) ζωής

“Γιοφύρι είχα στη θάλασσα και σκάλα μεσ’ τον Άδη ανέβαινα, κατέβαινα το Χάρο χαιρετούσα !!!

*Χάρε μ’ το πότε θα χαθώ το πότε θα πεθάνω
Αν έχεις άσπρα φάγετα, φλουριά μην τα λυπάσαι
κι αν έχεις άλογο καλό περπάτα καβαλάρης
κι αν έχεις κόρη έμορφη περπάτα πανηγύρια ”*

Σ’ αυτό το τραγούδι ο τραγουδιστής θέλει να δείξει την αμφιβολία και τον φόβο που διακατέχει τον άνθρωπο. Για το πότε θα φύγει από την επίγεια ζωή, για τον κάτω κόσμο (τον Άδη). Έτσι σκέπτεται και χρησιμοποιεί έναν τρόπο επικοινωνίας με τον Άδη για να συνομιλεί με τον Χάρο. “ Χάρε μ’ το πότε θα χαθώ .....,” και ο Χάρος με την σειρά του Χάρο. “ Αν έχεις άσπρα φάγετα ..... περπάτα πανηγύρια.

Το νόημα του τραγουδιού είναι βαθύ και ας φαίνεται επιπόλαιο. Εδώ ο τραγουδιστής θέλει να τονίσει ότι η επίγεια ζωή είναι σύντομη κι ότι ο άνθρωπος δεν γεννήθηκε για να φτιάχνει πλούτη και χρήμα στερούμενος τα πάντα. Αλλά ότι γεννήθηκε για να δημιουργείς και να απολαμβάνεις το ίδιος από αυτά που αποκτά με την δημιουργικότητα του.

Άδης = ο κάτω κόσμος (μυθολ.)

Άσπρα = τα λεφτά (το χρήμα)

Φυλακτης

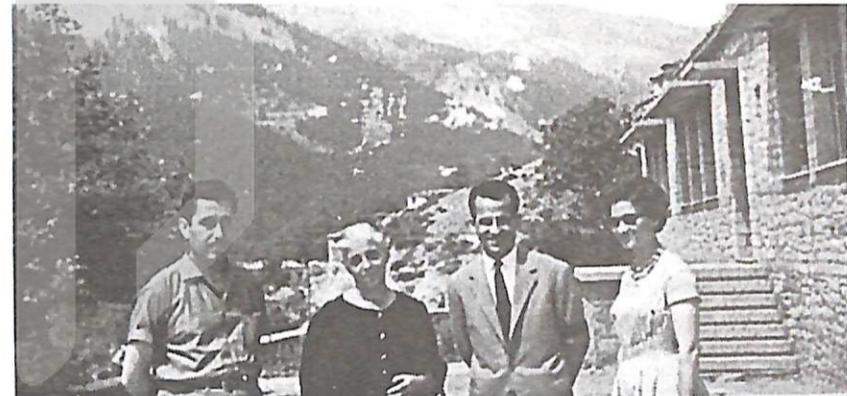
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Του Αθανασίου Τσιαμαντά

Παιδεία - Εκκλησία

Στη Θεσσαλία μετά την κατάκτησή της από τους Τούρκους δεν διατηρήθηκε κανένα σχολείο. Στους χρόνους της τουρκοκρατίας οι κάτοικοι της είναι βυθισμένοι στην αμάθεια και στον εθνικό τομέα επικρατεί σύγχιση και άγνοια. Πριν από το 1760 δεν ήξεραν αν υπάρχουν ελληνικά γράμματα και πολλοί νόμιζαν ότι

χωριού μόλις μεγάλωναν τ’ αγόρια «τα παιδιά» διότι τα κορίτσια, δεν υπολογίζονταν για τέκνα της οικογένειας αλλά αποκαλούνταν και «βάσανα» γι’ αυτό ακόμη και σήμερα λένε έχω «ένα παιδί και ένα κορίτσι» αντί να πούνε: «έχω δύο παιδιά» και όταν γίνονταν 11-12 χρονών οι περισσότεροι φτωχοί γονείς τα «ρόγιαζαν» δη-

Στη φωτογραφία εικονίζονται από αριστερά οι:
Κίσσας Βασ., Ελευθ. Σβάρνα, Τσίντζος Βασ., Καρατζαφέρη Βάσω

«Έλληνες» είναι μια ονομασία που ανήκε στους ειδωλολάτρες. Οι ίδιοι ονομάζονταν «Γραικοί» και η περιοχή τους η Θεσσαλία «Βλαχία». Έτσι η παιδεία στη Θεσσαλία ουσιαστικά ξεκίνησε σχεδόν από το τίποτα, από τα μοναστήρια, όπου οι σκλαβωμένοι μαθαίνουν για το διοχασμένο παρελθόν και νοιάθουν υπερηφάνεια. Αφυπνίζεται η ελληνική συνείδηση και οι «Γραικοί» ονομάζονται πάλι «Έλληνες» και η περιοχή τους ξαναπαίρνει το όνομα Θεσσαλία.

Το σύνολο των κατοίκων του

λαδή τα έδιναν σε τσοπάνιδες για να φυλάνε τα κοπάδια τους και γενικά σε ανθρώπους που ήταν σε καλύτερη οικονομικά κατάσταση και διατηρούσαν μεγάλο αριθμό ζώων (πρόβατα - γίδια ή γελάδια).

Μέχρι το 1900 περίπου οι περισσότεροι κάτοικοι ήσαν εντελώς αγράμματοι εκτός ορισμένων που ήξεραν να συλλαβίζουν λίγο και να βάζουν κάπως την υπογραφή τους. Ήταν ο απλός και απαίδευτος κόσμος που σπούδασε την «γραφή της φύσεως

συνέχεια στη σελ. 3

Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΥΛΑΚΤΙΩΤΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

διοργανώνει την ετήσια συνεστίασή του
το Σάββατο 9 Φεβρουαρίου 2002
στο κέντρο διασκέδασης «PEMBH»
(3ο χλμ. Καρδίτσας - Σμοκόβου

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

Ο κ. Γεώργιος Κων. Σιάντος παντρεύτηκε με την Ζέτα Φαφούλα.

ευχόμαστε κάθε ευτυχία.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ο Βασίλειος Θ. Κυριτσάς αρραβωνιάστηκε με την δίδα Σοφία Ζεμπίλα.

Η δίδα Ευαγγελία Ιω. Μηλαρά αρραβωνιάστηκε με τον Ευάγγελο Καμινιώτη.

Ο Στέφανος Τσιαμαντάς αρραβωνιάστηκε με την δίδα Αγορίτσα Κρικέλη.

Ο Αναστάσιος Φώτος αρραβωνιάστηκε την δίδα Κων/να Βιολάκη

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η κ.Φανή Λινά-Κολώνου απέκτησε αγόρι

Η κ.Χρυσάνθη Χρ. Μηλαρά απέκτησε κοριτσάκι.

Ευχόμαστε να τους ζήσουν.
ΘΑΝΑΤΟΙ

Η Άννα Β. Γανιά ετών 85

Ο Αναστ. Πρίτσας ετών 96

- Πέθανε και κηδεύτηκε στα Καλύβια Πεζούλας ο αντιδήμαρχος του Δήμου Νεβρόπολης Αγράφων και εκλεκτός φίλος του Συνδέσμου και του χωριού μας ΝΙΚΟΣ ΚΑΛΟΥΤΣΑΣ. Ο θάνατός του αφήνει δυσαναπλήρωτο κενό. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκέπασε.

Στους οικείους εκφράζουμε τα συλλυπητήρια μας.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΠΟΙΗΣΗ ΓΥΡΙΣΜΟΣ

Βουνό ο καημός της ξενιτιάς.
Κι από το νου πριν χάσω,
χωριό μου την εικόνα σου,
ξεκίνησα να φτάσω
σιμά σου, την αγλύκαντη
ζωή να ξαποστάσω.

....

Όλους, θαρρώ, τους λαχταρώ,
μα αδιάφορο έχουν μάτι.
Πως μας αλλάζει η ξενιτιά

.....
ανάθεμα τη!

(Απόσπασμα από το ομώνυμο ποίημα του Στ. Σπεράντζα).

«Η ΝΕΑ ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΤΗΣ»

Τριμηνιαία εφημερίδα
του Συνδέσμου Φυλακτιών
Καρδίτσας
Έδρα: Καρδίτσα

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Κωστή Δ. Χριστίνα
Ξηροφύτου Γ. Ρένα
Φώτος Θ. Αναστάσιος
Τσιαμαντάς Χ. Αθανάσιος
Αλεξίου Π. Βασίλειος

Εκδότης - Διευθυντής
Βασίλειος Χ. Διαμαντής
Διάκου & Χατζημήτρου 57
431 00 ΚΑΡΔΙΤΣΑ
Τηλ.: (0441) 25375

Υπεύθυνος σύνταξης
Τσιαμαντάς Γεώργιος
Περριβίου 27
431 00 ΚΑΡΔΙΤΣΑ
Τηλ.: (0441) 42058

Εκτύπωση
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
Μεγ. Αλεξάνδρου 10
Τηλ.: (0441) 20257

ΡΗΤΑ-ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Ο μόνος τρόπος, για να καταλάβει κανείς το νόημα της ζωής, είναι να βάλει την αγάπη πάνω από την λογική. (Ντοστογιέφσκι).

Το να γνωρίζεις ότι υπάρχει ο ήλιος, αυτό είναι κιόλας μια ολόκληρη ζωή. (Ντοστογιέφσκι).

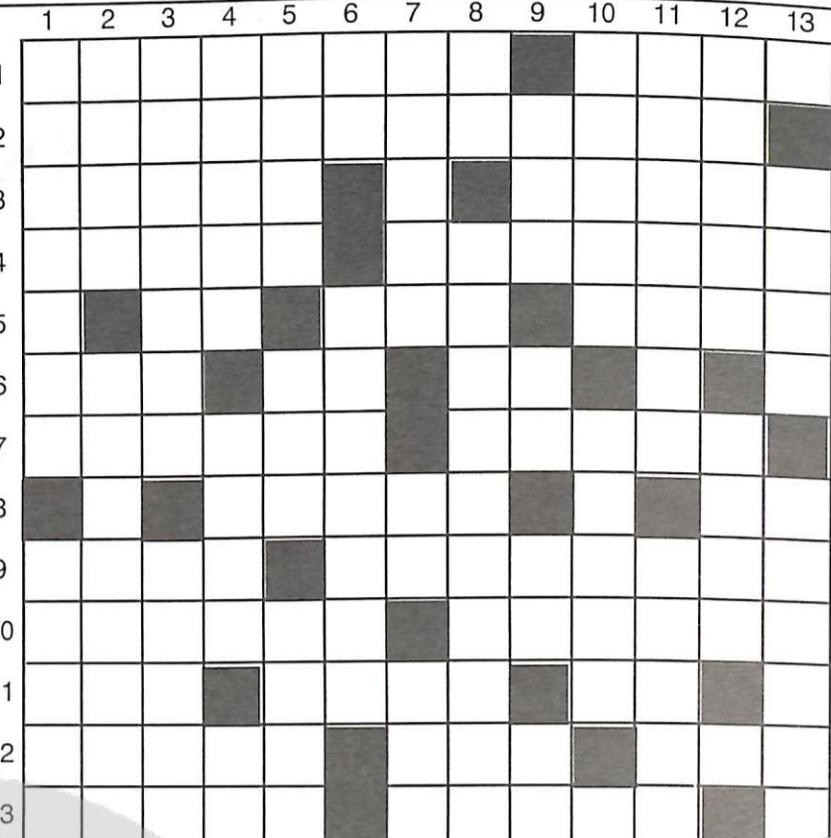
Είμαι καλός. Αγαπώ με την ίδια αγάπη ένα γαιδούρι και ένα φιλόσοφο. (Λόρκα)

Ν' αγαπάς τους ζωντανούς και να μη μοιράζεις κόλλυβα (παροιμία).

Εμείς γελούμε δώδεκα κι εμάς γελούνε χίλιοι (παροιμία).

Αν άκουγε ο Θεός τα κοράκια, θα ψωφούσαν όλα τα γαιδούρια (παροιμία).

Περικλής Αλεξίου

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

- Νόστιμο έδεσμα από τσιγαρίδες - Σ' αυτή συντηρούνταν τα λουκάνικα.
- Το χριστόψωμο στο χωριό
- Παλιό Τούρκικο νόμισμα - Πόλη της Τουρκίας.
- Το άτομο τους (ουδ) - ο σχετικός με της Άλπεις.
- Θεός των αρχαίων Αιγυπτίων - Μοναδική - Γυναίκα του Μωάμεθ.
- Χήρα σκαθαριού - Ο αριθμός 25 - Μπέρναρντ .... Ιρλανδός συγγραφέας.
- Αποτελούν αντιγραφή κάποιου - Μαύρο άλογο.
- Εργαλείο ξυλουργού - Υπαρχηγός του Χίτλερ.
- Παλιά ονομασία της Ταϊλάνδης - Χώρα της Μέσης Ανατολής
- Μας επισκέπτονταν το Δωδεκάμερο των Χριστουγέννων- Μικρό και άκακο.
- Προορισμός των Αργοναυτών - Γαλλικός εκδοτικός οίκος - Άφωνο τόξο.
- Ονόματα δύνουν - Άγγλος Θωμάς - Ένας οργανισμός.
- Ανότητα, όχι έξυπνα - Κάτοικος πόλης.

ΚΑΘΕΤΑ

- Άκαρδος, ανέκφραστος - Άγονα, χωρίς βλάστηση.
- Δροσερό αεράκι - Ένας μυελός.
- Κατσαρός - Η απόφυση του σταχιού
- Καίριες θέσεις - Γλυκεία μου .... Θεατρικό της Λαμπέτη - τα έχει το κέφι.
- Κατάληξη υποκοριστικών - Άλλιώς η Τζια - Διαστημική υπηρεσία των ΗΠΑ.
- Λίγα λόγια - Κι έτσι ο Χριστός.
- Χωρίς υλική υπόσταση αυτές (καθ) - Λίγη πόκα - Αυτονομιστική οργάνωση των Βάσκων
- Μέσα στο άσυλο αυτά - Σατιρικός Κεφαλλονίτης ποιητής
- Πρόεδρος της ο Αραφάτ - Ο αριθμός 71 - Άφωνο δόρυ - Άφωνη μύτη.
- Αρχαία πόλη της Μ. Ασίας - πρωτεύουσα της Σαουδικής Αραβίας.
- Με το Ιράκ σχετικά - Νησί των Κυκλαδών.
- Ανδρικό όνομα - Μοντέρνος χορός της 10 ετίας του 60
- Βουλγάρικη δυναστεία - Βέλη τόξου.

G.X. ΤΣΙΑΜΑΝΤΑΣ

Πλούσια γου φάνταται με γαμνό ....

ΤΑΧΥΠΡΕΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
ΦΩΤΟΣ

ΕΤΟΙΜΟ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ
ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΡΟΪΟΝΤΑ

Πληροφορίες - τηλ. 0441 / 71080 & 71090 Κιν. 0977 436355 & 0977 306829

**Μην ξεχνάς
η συνδρομή σου
είναι απαραίτητη
για την έκδοση
της εφημερίδας**

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

- ZABATAKOS-ΠΟΑ
- ANABAΣΙΣ-ΟΡΙΑ
- ΓΑΖΑ-ΟΤΤΑΒΑ
- ΟΣΟ-ΟΥΡΑΝΙΟΣ
- ΡΑ-ΑΑ-ΙΣΤΟΣ
- ΕΠΟΝ-ΠΑ-ΗΣΤ
- ΧΑΡΕΣ-ΜΑΡΕΣ
- ΩΜΑ-ΙΚΑΝΟΙ-ΑΜ
- ΡΑΣΠΟΥΤΙΝ-ΑΝΑ
- ΙΡΜΑ-ΜΑΚ-ΑΣΕΤ
- ΑΤΙ-ΦΑΙΟ-ΡΩΜΗ
- ΙΑΠΕΤΟΣ-ΑΤΟΣ
- ΛΑ-ΔΙΑΣ-ΙΜΑΣ

ΚΑΘΕΤΑ

- ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΑ
- ΑΝΑΣΑ-ΑΜΑΡΤΙΑ
- ΒΑΖΟ-ΕΡΑΣΜΙΑ
- ΑΒΑ-ΕΠΕ-ΠΑ-ΠΔ
- ΤΑ-ΟΣΙΟ-ΦΕΙ
- ΑΣΟΥΑΝ-ΚΥΜΑΤΑ
- ΚΙΤΡΑ-ΜΑΤΑΙΟΣ
- ΟΣΤΑ-ΠΑΝΙΚΟΣ
- ΑΝΙΑΡΟΝ
- ΟΒΙΣ-ΕΙ-ΑΡΑΜ
- ΠΡΑΟΤΗΣ-ΑΣΩΤΑ
- ΟΙ-ΣΟΣ-ΑΝΕΜΟΣ
- ΑΑΡ-ΣΤΑΜΑΤΗΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΣΕΛ. 1

και των βράχων. Η ζωή μέσα στο φως, την ομορφιά και την γαλήνη της ορεινής φύσεως τους εδίδαξε μια σοφή εμπειρία τους επροίκησε με αισθήματα που ανεβάζουν σε υψηλή ψυχική στάθμη.

Το πρώτο δημοτικό σχολείο Φυλακτής κτίσθηκε μετά την απελευθέρωση της Θεσσαλίας (1881) και ευρίσκετο στη θέση όπου είναι και σήμερα το λιθόκτιστο σχολείο δίπλα στην Εκκλησία του Αγίου Γεωργίου. Επρόκειτο για ένα μικρό λιθόκτιστο κτίσμα με δύο δωμάτια με υπόγειο, με δύο εισόδους, ξύλινο πάτωμα και τσίγκινη στέγη κτίσθηκε με πέτρες από τον «Παλιόπυργο» στη διετία 1881 - 1882 και λειτούργησε με το διάταγμα που θημοσιεύθηκε με αριθμό 124 ΦΕΚ την 1-10-1882 ως μονοθέσιο δημόσιο σχολείο και πρώτον δάσκαλο τον Στέργιο Καραχρήστο από το Κρυονέρι γιο του Χρήστου Καραχρήστου πρακτικού γιατρού του Γεωργίου Καραϊσκάκη. Η φοίτηση μέχρι και το 1915 - 16 ήταν τετραετή, πρώτοι αποφοιτήσαντες οι γεννηθέντες το 1876. Από τους πρώτους αποφοιτήσαντες ήταν και ο Αθανάσιος Μαντζιάρας του Κων/νου (Σιούλας) ο οποίος μετά την αποφοιτησή του από το σχολείο Φυλακτής φοίτησε στο σχολαρχείο Σοφάδων και διορίσθηκε δάσκαλος στο χωριό από το 1904 έως 1930 περίπου.

Για το πρώτο σχολείο δεν γνωρίζουμε παρά ελάχιστα πράγματα. Οι μαθητές καθόταν αρχικά σταυροπόδι γύρω από το δάσκαλο τους πάνω σε προβιές και ψάθες ώσπου να γίνουν τα πρώτα υποτυπώδη θρανία. Το πρώτο σχολικό μέσο μάθησης ήταν ο «πινακίδιο» που ήταν τεμάχιο σανιδιού γιαλιστερό από κέδρο συνήθως σε μέγεθος τετραδίου στο οποίο χάρασαν με μαχαίρι (σουγιά) το αλφαριθμητάρι που αποτελούσε το βασικό καθημερινό μάθημα και έσβηνε με ξύσιμο του σουγιά ή γιαλιού. Είναι χαρακτηριστική η φράση του τραγουδιού «από μικρός στα γράμματα μικρός στα πινακίδια».

Μετά ήλθε η «πλάκα» ένα είδος σχιστολίθου (λεπτό φύλλο πέτρας) και τα γράμματα εγράφοντο με το «πλακοκόνδυλο» και έσβηναν με ένα σφουγγάρι που ήταν δεμένο στο πλευρό της ή με το μανίκι του υποκαμίσου όπου δεν υπήρχε σφουγγάρι. Το τετράδιο ήλθε μετά το 1900 και

ήταν δυσεύρετο γιατί και το χαρτί ήταν δυσεύρετο, αφού και οι εφημερίδες εχρησιμοποιούντο για τσιγαρόχαρτα και για το τύλιγμα της πίτας και του «πλαστού». Άλλα βιοηθήματα του μαθητού ήταν το «καλαμάρι» (είδος μελανοδοχείου) ο χάρακας και ο κονδυλοφόρος με τις πένες.

Τα παραπάνω βιοηθήματα εποποθετούντο στην «Μαρούδα» (τσάντα πάνινη από ντρύλι ή υφαντή στο αργαλειό).

Η διδασκαλία γινόταν πρωί και απόγευμα και τα παιδιά πήγαιναν στο σχολείο όταν χτυπούσε η καμπάνα. Υπήρχε ένα κενό για να πάνε το μεσημέρι για φαγητό στο σπίτι τους και το απόγευμα ξαναρχίζαν το μάθημα. Ως παιδαγωγικό μέσο υπήρχε και το απαραίτητο «ξυλοφόρτωμα». Η ανάγνωση άρχιζε από το αλφάριθμο, μάθαιναν πρώτα τα γράμματα από το α έως ω και από το ω έως α και ακολουθούσε ο συλλαβισμός. Εκτός από την ανάγνωση εδιδάσκονταν και «καλλιγραφία» και αριθμητική.

Καθημερινά τον χειμώνα οι μαθητές κουβαλούσαν στην μασχάλη τους ένα - δυο ξύλα απαραίτητα για την θέρμανση του σχολείου τους. Οι μαθητές από τα Καλύβια Φυλακτής ερχόταν στο σχολείο με τα πόδια μέσα στον χειμώνα και στις κακοκαιρίες. Η διδασκαλία άρχιζε πάντοτε με προσευχή και ακολουθούσε το μάθημα. Πριν οι δάσκαλοι γίνονταν δημόσιοι υπάλληλοι οι υλικές αποδοχές των δασκάλων ήταν πενιχρές και ποικίλες από τόπο σε τόπο, ορισμένα χρήματα έδινε η εκκλησία βγάζοντας «δίσκο» και ιδιαίτερα στα χωριά μας έδιναν στον δάσκαλο καλαμόπική σιτάρι.

Το παιλό σχολείο λειτούργησε μέχρι το 1952 και κατεδαφίστηκε για να κτισθεί στην θέση του το υπάρχον σήμερα σχολείο. Μέχρι την ανέγερση του νέου σχολείου οι μαθητές έκαναν μάθημα στα κρύα λιθόστρωτα των εκκλησιών Αγίου Γεωργίου, Αγίας Τριάδας και «Αγιάννη» και για μικρό χρονικό διάστημα στο σπίτι του Γεωργίου Σιάτρα (Σιατράκη). Το νέο σχολείο έγινε με πρωσπική εργασία των κατοίκων και την αμέριστη και σοβαρή προσπάθεια του τότε δασκάλου Βασιλείου Κίσσα, ο οποίος διέθεσε και την άδεια του καλοκαιριού του 1953 για να παρακολουθεί τις εργασίες. Τα χρήματα δεν διετέθησαν από το δημόσιο αλλά από τον προϋπολογισμό

της κοινότητας, περίπου 150.000. Για την ανέγερση του χρησιμοποιήθηκε η παλιά πέτρα και συμπληρώθηκε με λίγη καινούργια.

Οι χωρικοί εργάστηκαν σκληρά και για πολύ καιρό για να μεταφέρουν τα υλικά: άμμο και ασβέστη από το ποτάμι με τα μουλάρια τους, διότι τότε δεν υπήρχε δρόμος προς το σχολείο. Η ασβέστη κατασκευάστηκε στην ασβεσταριά του Τάσιου Πρίτσα (Σαβάκη). Το σχολείο Φυλακτής έπαψε να λειτουργεί στα 1991 συμπληρώνοντας εκατό και πλέον χρόνια λειτουργίας, βγάζοντας από την αμάθεια τους χωριανούς μας προσφέροντας έργο πνευματικό με πρωτοπόρους τους δασκάλους μας. Οι δάσκαλοι εκτός από τους προαναφερθέντες Καραχρήστο και Μαντζιάρα είναι οι παρακάτω:

Τα στοιχεία που παρατίθενται ελήφθησαν από συνεντεύξεις.

1. Κουτσοκώστας Γεώργιος, 1931-33
2. Παυλίδης Κων/νος, 1934-36
3. Αμβροσίου Λάζαρος, 1936-38
4. Καρπέτα Θεοδώρα, 1938-40
5. Σουφλάκος Σωτήριος, 1945-45
6. Καραγιώργος Βασίλειος, 1946-47
7. Καψάλης Πέτρος, 1947-48
8. Συρούκης Παναγιώτης, 1948-49
9. Λιαπής Τηλέμαχος, 1949-50
10. Πανάγος Χρήστος, 1950-51
11. Μπουρναβέα Μάχη, 1951-52
12. Λάππα Αναστασία, 1951-52
13. Κίσσας Βασίλειος, 1952-55
14. Οικονομίδης Αθανάσιος, 1955-56
15. Γκονέτης Αθανάσιος, 1955-56
16. Θυμιόπουλος Απόστολος, 1956-57
17. Μάγκου - Ραμούζη Ευθαλία, 1956-57
18. Τσίντζος Βασίλειος, 1957-60
19. Καραντζαφέρη Βάσω, 1957-63
20. Πούλιος Τηλέμαχος, 1961-67
21. Σιφνιώτης Γ. 1963 - 64
22. Κάκκου Σωτηρία 1964-66
23. Γαλανίτσα Καίτη, 1964-65
24. Κοντούλης Θωμάς, 1968-71
25. Αντωνάκης Αντών., 1970-71
26. Κάλπικος Νικόλαος, 1970-71
27. Παππάς Χριστόφ. 1971-74.
28. Μπαρτατίλα Μαρία 1972-73
29. Ντούρλιας Κων/νος, 1971-74
30. Φλουρής Γεώργιος, 1974-78
31. Μακρής Ιωάννης, 1979-80
32. Παπαδημητρίου Δημ. 1980-81
33. Δήμου Χρήστος, 1981-82
34. Ζούκας Παναγιώτης, 1982-83
35. Δεληδέρης Πέτρος, 1983-84
36. Μανουσάκη Ζωή, 1984-85
37. Θωμοπούλου Βασ., 1985-86
38. Κωτσώνη Αικατερ., 1986-87
39. Σκρέτας Γεώργιος, 1987-88
40. Τσιαμαντάς Κων., 1988-89

41. Ξιφοκώστας Θεοδ., 1989-90
42. Μπούτας Βάσιος, 1990-91

Επίσης λειτούργησε στα Καλύβια Φυλακτής από 1978 έως το 1988 δημοτικό σχολείο στο σπίτι του Χρήστου Βασιλάκου.

Το 1991 έπαψε πια να λειτουργεί το σχολείο μας το οποίο πρέπει να συντηρηθεί και να γίνει διατηρητέο πνευματικό μνημείο.

Οι πρώτοι ιερείς ήταν άνθρωποι φτωχοί που γνώριζαν μόνο να διαβάζουν τα ιερά κείμενα και εμισθοδοτούντο όπως και οι δάσκαλοι από το χωριό με καλαμόπική σιτάρι που διέθετε κάθε οικογένεια. Ακόμη και στην εποχή μας στο χωριό δεν λένε ποιος «παπάς θα λειτουργήσει» αλλά «την Κυριακή θα διαβάσει ο τάδε παπάς». Σε κάθε χωριό κάθε παπάς είναι και ένας δάσκαλος που μεταδίδει έστω με υποτυπώδη τρόπο την διδασκαλεία της μητρικής γλώσσας. Κάθε παπάς μάζευε ένα - δύο παιδιά τα «παπαδοπούλια» να τον βοηθούν και να μάθουν ψαλτική και λίγα γράμματα για γραφή και ανάγνωση. Οι ιερείς και η εκκλησία πρόσφεραν έργο που σήμερα κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει.

Οι παρακάτω διετέλεσαν ιερείς στο χωριό μας:

1. Αποστόλης Γερογιάννης (Παπαδούλης), 1830
2. Αθανάσιος Αποστολακούλης (Παπαθανασίου), 1850
3. Γεώργιος Αθανασίου (Παπαγεωργίου), 1860
4. Δημήτριος Παπαγεωργίου (Παπαδημητρίου), 1880-1915
5. Ανδρέας Θώμος (Παπαδρέας), 1915-1932
6. Αποστόλης Μίσσας, 1932-1935
7. Βασίλειος Τσιτσιμπίκος, 1932-1935
8. Λάμπρος Φώτου (Παπαλάμπρος), 1935-1973
9. Θωμάς Βούζας (Παπαθωμάς), 1973-77
10. Στέφανος (Λεωνίδας) Νικολής (Παπαστέφανος), 1977

Η εκκλησία στο χωριό μας συνεχίζει να λειτουργεί και ενώ λειτουργούσε στα χρόνια της τουρκοκρατίας θα πάψει να λειτουργεί τώρα διότι δεν θα υπάρχουν σε λίγα χρόνια κάτοικοι, και το χωριό μας θα είναι πιθανότατα ένα θέρετρο που θα κατοικείται μόνο τους θερινούς μήνες.

Το χωριό μου Φυλακτή

Συνέχεια από σελ. 1

- 20) Κώτσιος Λινάς
- 21) Χρήστος Γ. Καλατζής
- 22) Γεώργιος Σιάντος
- 23) Γεώργιος Χ. Σκρέτας
- 24) Στέλιος Παππης
- 25) Πέτρος Αθ. Σιρούκης
- 26) Γεώργιος Αν. Σιάτρας
- 27) Βασίλειος Β. Κωστής
- 28) Χρήστος Ιω. Ραμούζης
- 29) Παπανδρέας
- 30) Παπαλάμπρος
- 31) Ιωάννης Σβάρνας (Γιαννακούλης)
- 32) Γεώργιος Αθ. Σιρούκης
- 33) Κώτσιος Σιάτρας
- 34) Περικλής Αλεξίου
- βαρελάς στο χωριό
- νοσοκόμος στο χωριό
- καπνεργάτης στην Καβάλα
- καπνεργάτης στην Καβάλα
- χωροφύλακας
- χωροφύλακας
- χωροφύλακας
- χωροφύλακας
- Παπάς στο χωριό
- Παπάς στο χωριό
- παντοπώλης στο χωριό
- παντοπώλης στο χωριό
- παντοπώλης στο χωριό
- παντοπώλης στο χωριό - μάμος

Αυτά είδα και έζησα στο χωριό μας. Εάν εσείς ξέρετε πιο πολλά συμπληρώστε. Οι χωριανοί μας δεν κάθισαν με χέρια σταυρωμένα, «ρίξε Θέέ μου καρβέλια για να φάω». Πάλευαν και παλεύουν για μια ζωή καλύτερη.

Χουνεντουάρα 15-01-02
Παναγιώτης Παπαδούλης
Ρουμανία

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

1.Αποστολακούλης Αναστ.του Αθαν.	1000	23.Αυγέρος Αθανάσιος	10000
2.Γιαννάκος Παναγιώτης του Αναστ.	2000	24.Μηλαράς Χρίστος	5000
3.Ζαφείρης Ιωάννης	5000	25.Μηλαρά-Γιαννακάκη Ελένη	15000
4.Σβάρνας Δημήτριος του Σωτηρίου	2000	26.Μαγαλιός Ιωάννης	5000
5.Νικολής Βασίλειος του Χρ.	5000	27.Κυριτσάς Θωμάς του Ιωάν.	10000
6.Κυριτσά-Καλλή Βάσω	10000	28.Αυγέρου-Θωμοπούλου Χρυσάνθη	3000
7.Παπαδούλης Παναγιώτης του Βασ	1000	29.Αυγέρου Καλυψώ	3000
8.Παπαδημητρίου Ιωάννης	5000	30.Γωγούλης Δημήτριος	5000
9.Κωστής Ευαγ.του Βασιλ.	5000	31.Βασιλάκος Γεώργιος του Αγγέλου	10000
10.Ξηροφώτος Γεωρ.του Χρ.	5000	32.Κυριτσάς Ελένη	1000
11.Ντζίρος Θεοφ.	10000	33.Κυριτσάς Ιωάννης	5000
12.Παπαδημητρίου Δημήτριος	1000	34.Τσιαμαντάς Κων/νος του Παν.	5000
13.Κουρκούνας Ξενοφών	5000	35.Παπαδούλης Θωμάς	5000
14.Τσιαμαντάς Δημ.του Χρ.	5000	36.Βασιλάκος Χρίστος	5000
15.Κωστής Γεώργιος	5000	37.Ζαχαροντζή Νικολέτα	1500
16.Αυγέρος Ιωάννης του Γεωρ.	5000	38.Ζαχαροντζή Θηρεσία	1500
17.Σβάρνας Αναστ.του Σωτ.	5000	39.Γιαννάκος Ηλίας του Νικολάου	5000
18.Οικονόμου Βασίλειος	5000	40.Φώτος Ηλίας του Χρ	5000
19.Τσιαμαντά-Μπιλάλη Φραγγούλα	7000	41.Αποστολακούλης Παν.	2500
20.Τσιαμαντάς Παναγ.του Ηλία	5000	42.Αποστολακούλη Χρυσάνθη	2500
21.Γωγούλης Παναγ.του Ιωάν.	5000	43. Λινά Φανή	3000
22.Γωγούλη Λυδία	3000	44. Αντωνάκης Αντώνης	3000

Παρακαλούμε όλους τους χωριανούς, όπου και αν βρίσκονται να ενημερώνουν τη συντακτική επιτροπή για κάθε κοινωνικό γεγονός (γάμοι, βαπτίσεις, αρραβώνες, επιτυχίες στον Κοινωνικό στίβο)

Τέλος Εποχής

Η 1η Ιανουαρίου σήμανε το τέλος της δραχμής και ταυτόχρονα της ιστορίας ενός νομίσματος 2700 ετών. Το εθνικό νόμισμα αντικαταστάθηκε από το ΕΥΡΩ. Η ιστορία της δραχμής είναι από παλιά και χάνεται μέσα στους αιώνες.

- Η δραχμή γεννήθηκε πριν από 2700 χρόνια από τον Φείδωνα και αντικατέστησε τον οβολό. Η ισοτιμία ήταν 1 δραχμή = 6 οβολοί, και απεικόνιζε την κεφαλή της θεάς Αθηνάς στη μια όψη και στην άλλη το πτηνό γλαύκα. Το όνομα της προέρχεται από το ρήμα <<δράπτω>> που σημαίνει μπορώ να πράξω ή πιο στενά όσα μπορεί να περιλάβει το ανθρώπινο χέρι και επειδή τότε χωρούσαν στη παλάμη 6 οβολοί - οι οποίοι αντικαταστάθηκαν από το νέο νόμισμα - αυτό πήρε την ονομασία δραχμή.

- Από τότε μέχρι σήμερα πέρασε πολλά στάδια τα οποία αξίζει να καταγραφούν. Η δραχμή με την κατάργηση της Αθηναϊκής δημοκρατίας (4ος αιώνας π.Χ.) χάνεται και δίνει την σκυτάλη σε εκατοντάδες νομίσματα που εισήγαγαν βασιλιάδες, αυτοκράτορες και κατακτητές. Την περίοδο του βυζαντίου οι συναλλαγές γίνονταν με διάφορα ξενόφερτα νομίσματα και κατά την διάρκεια της κατάκτησης της χώρας από τους Τούρκους γίνονταν με τουρκικά νομίσματα.

- Μετά την απελευθέρωση από τους Τούρκους δημιουργήθηκε το πρώτο εθνικό νόμισμα στην ιστορία της νεότερης Ελλάδας. Πρόδρομος του νέου νομίσματος τα Επτάνησα και η νομισματική κατάσταση που ε-

πικρατούσε εκεί. Το 1828 ο Ιω. Καποδίστριας ενέκρινε σχέδιο ψηφίσματος για κοπή νομίσματος. Σύμφωνα με αυτό, προτάθηκε η καθιέρωση του αργυρού Φοίνικα.

Το νομισματοκοπείο εγκαταστάθηκε στην Αίγινα εκεί που κατασκευάζονταν στην αρχαιότητα τα ελληνικά νομίσματα. Ο Φοίνικας δεν μπόρεσε να επικρατήσει και τα ελληνικά νομίσματα κυκλοφορούσαν παράλληλα με τα ξένα δημιουργώντας τεράστια προβλήματα στο κράτος

και τους πολίτες. Η δολοφονία του Καποδίστρια έδωσε την χαριστική βιολή στον Φοίνικα. Ο ερχομός του Όθωνα το 1832 σηματοδότησε την αλλαγή του Φοίνικα με νέο νόμισμα που πήρε το όνομα ενός αρχαίου νομίσματος της «δραχμής» η οποία κατασκευάζεται από χαλκό. Η πρώτη δραχμή απεικόνιζε τον Όθωνα και στις επόμενες εκδόσεις πρόσωπα βασιλιάδων, αγωνιστών της επανάστασης του 1821 και απεικονίσεις από την Αρχαία Ελλάδα. Το 1868 η Ελλάδα προσχωρεί στον διμεταλλισμό κάτω από την πίεση των χρεών της και έγινε η ταύτιση της χρυσής δραχμής με το χρυσό Γαλλικό φράγκο και άλλα χρυσά Ευρωπαϊκά νομίσματα. Η επανάσταση της Κρήτης το 1878 και ο Ρωσοτουρκικός πόλεμος 1877-1878 απέτρεψε την εξέλιξη αυτή και το 1877 αναγκάστηκε η Ελλάδα να προχωρήσει στην παύση της μεταλλικής μετατρεψιμότητας. Το 1928 η Ελλάδα επανήλθε στον μονομεταλλισμό. Λίγο αργότερα καθιέρωθηκε η κυκλοφορία των χαρτονομισμάτων και της μεταλλικής δραχμής με πολύ μικρή περιεκτικότητα σε χρυσό. Η παρουσία της δραχμής στη ζωή του νέου Ελληνικού κράτους ακολούθησε μια σειρά από διακυμάνσεις και προσαρμογές. Η χειρότερη ήταν το 1953 όταν η αξία της εκμηδενίστηκε.

Την 1η Ιανουαρίου 2002 η δραχμή έδωσε τη θέση του στο ΕΥΡΩ. Η κατάργηση της δραχμής σημαίνει το τέλος μια εποχής άρρηκτα συνδεδεμένης με την ζωή, τις παραδόσεις και τα σύμβολα του λαού μας.

Οι εκφράσεις τύπου «τέρμα τα δίφραγκα», «είμαι απένταρος», «είμαι άφραγκος», «θα πούμε την δραχμή δραχμούλα» και άλλες πολλές που σηματοδότησαν την πορεία ενός λαού θα πάψουν σιγά σιγά να ακούγονται.

Ελπίζουμε το νέο νόμισμα να διευκολύνει τις συναλλαγές, τις οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες των Ελλήνων.